

REDAKCIJA
ir Administracija:
Calle Corrito 1037
Buenos Aires

Prenumeratų, aukas
ir korespondencijas
siųsti J. Bukovičiaus
vardu tuo pačiu
adresu.

BALSKAS

PRENUMERATOS KAINA
motams:
Argentinoj
ir visoj Amerikoj
4 pesai
Lietuvoj
ir kitose šalyse
2 doloriai.

ARGENTINOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS
LEIDŽIA PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ DRAUGIJA "LIETUVA"

Nr. 3(3)

Ponktadienis, 20 sausio 1928 m., Buenos Aires

Metai II

EMIGRACINĖS KOMISIJOS BELAUKIANT EMIGRACIJA GALIMA TIK Į PIETŲ AMERIKĄ

PADĖTIS NEŽINOMA TIK TIEMS, KURIE NENORI
ŽINOTI

KOMISIJA TURI VYKTI NE TYRINĖTI, O
PRAKTIŠKĄ DARBĄ DIRBTI

TURI GRAŽINTI LIETUVŲ ON EMIGRANTUS
NEGALINČIUS ĮSIGYVENTI

Lietuvos valdžia rengiasi siųsti komisiją į "patogesnes Lietuvos emigrantams apsigyventi vietas". Pirmoj vietoj numatoma Pietų Amerikos respublikos: Argentina, Brazilija, Urugvajus.

Mes, kurie pažįstame šia apsigyvenimo sąlygas ne tik teoretiskai, bet ir praktiskai, kurie su pastoge ir be pastogės čia gyvena, pavalga ir alkanai būvę - norime tarti porą žodžių tame reikale.

Nesijus gi Lietuva savo emigrantų į Franciją ar į SSSR-ą, bet tik į Kanadą ir Pietų Ameriką. Bet imant dėmėn Kanados imigracijos įstatymus ir jų taikymą Lietuvai - lieka paskutinioji vieta, t.y. Pietų Amerika. Apie Šiaurės Ameriką nėra nė ką kalbėti, nes ten kvotos įstatymas Lietuva labai nuskriaudęs: įleidžiama tik apie 360 kvotinių emigrantų į metus. Gi teisėtai Lietuva į ten galėjo siųsti kas metai po kelis tūkstančius emigrantų, bet Lietuvos valdžia prasnauodė. Kuomet adv. Bagočius ir kiti žymūs Amerikos lietuvių veikėjai tuomet rūpinosi, bet į tą reikalą dabojanti Lietuvos valdininkai žiūrėjo pro pirštus. Dabar perteklių turi kitur siųsti, kadangi nesugeba aprūpinti darbu namie).

PIRMAUSIA, komisija neturi būti sudaryta iš žmonių vien norinčių pasivaikinti, bet iš žmonių suprantančių emigracinio gyvenimo sąlygas ir mokančių jei ne šios šalies kalbą, tai bent gerai mokančių anglų ar prancūzų kalbas.

ANTRA, komisija privalo važiuoti PRAKTIŠKĄ DARBĄ DIRBTI, jeigu ji manoma siųsti vien "tyrinėjimui ir informacijų tikslu", tai geriau tegul ji sau laisvės Alejoj spauleruoja. Padėtis nežinoma tik tiems, kurie nenori jos žinoti...

TREČIA, komisija privalo atsivežti tokius valdžios mandatus, kuriuose figuruotų Lietuvos valdžios išteikti laivų bendrovėm pasifadėjimui savo lėšomis pargabenti iš Pietų Amerikos tuos jū iš Lietuvos išgabentus ir iš gabenamus emigrantus, kuriems nesvaidkata, nedarbas ar šeimyniniai reikalai Lietuvoj neduoda čia išgyventi.

Be šio Komisija lai geriau nė iš vietos nesijudina, nes kuomet čia kavos plantacijose ir bedarbių plečiuose, taip pat prie gelžkelių stočių (jei komisija ten lankysis) apstos ją palięge, išbadėję mūsų emigrantai ir moterys verkdamos pradės kalbėti: jau trys vaikeliai nuo sukutų numirė - Brazilijos laukuose palaidoti - kitas galvutės kaklu nenuvaldo ir kojos kumelio nepakelia. Esu, kaip matote, puosnuogė ir badauju. Pereitę mėnesį mano vyras numirė, - susimildami grąžinkite mane Lietuvon. Pabučiuosiu aš Lietuvos žemelę, mano kaimynai neduos paskutiniems mūsų šeimos nariams išmilti...

Be tokio mandato komisijos nariai stovės kaip žiopliai ir akimis mirksės. Jeigu jie sakys, palaukite, išrašysime, parašysime į Kauną, - tat dar kvailiau atrodys.

Jeigu tokių teisių komisija neatšiveš, (arba jos greit nebus atsiųstos konculatui) o tik raportuos apie "nematytas egles", arba apie tai kad Brazilijos valdžia jiems pasiūlė kuo pė kareivių, kad nuo onų apsaugojus visa tai padarys didelio išpūdio tik tiems, kurie neturi jokio supratimo apie tiesioginius tokios komisijos pareigas. Apart to, mes turėsime tiesę manyti, kad Lietuvos valdžiai visai nerūpi jos emigrantų likimas.

KETVIRTA - transportacijos ir apgyvendinimo būdas. Kol mes nežinome ar privati ar valstybinė iniciatyva šiam klausime vyraus, kol nėra paskelbta, ar priviniai asmenų ar įstai gy, ar valstybiniai kapitalai yra ar bus atleisti lietuviškų kolonijų įsteigimui ir abelnai iš kur bus suteikiami paskolos ar kreditai mūsų emigrantų čia įsikūrimui (ar jokie), mes susilaikysime kalbėje šiuo klausimu. Juomi "Balso" skiltyse mes pakalbėsime kuomet komisijos darbai bus pradėti.

Užtikriname, kad remsime komisijos darbus, jeigu jie bus verti dėmimo: jeigu jie neš realę naudą Pietų Amerikos lietuviams darbininkams.

SANTAKIŠKIS.

NAUJAUSIOS ŽINIOS

ŽINOMAS AMERIKOS AVIATORIUS BYRD RENGIA EKSPEDICIJA Į PIETŲ POLI Čikago, 18.I. (United) - Aviatorius Byrd paraiškė, kad rongia ekspediciją į Pietų poli. Mano išvykti į šį Now Yorko būrinu laivu "Sompson" iki lody linijos, paskiau gi lōks orlaiviu. Ekspedicija susidėsianti iš 50 asmenų.

TRANSATLANTINIS KABELIS TARP ISPANIJOS IR ARGENTINOS Madrydas, 18.I. (Havas) - Ministeriu kabinoto pirmininkas p. Marques de Estella pranešė parlamento atstovams kad daromi žygiai del pratęsimo transatlantinio kabelio iš San Sebastian į Buenos Aires.

ITALAI KARIAUJA AFRIKOJE Rymas, 18.I. (Havas) - Praneša apio pasokmingus žygius italy kariuomenės Afrikoje prieš "Senusi" tautelę. "Senusi" tautelė gyvena tarp Tripoli ir Kironaikm. Sulig Italy pranešimo, kara's vedamas del praplatinimo civilizacijos tarp puslankinių žmonių.

TROCKIO IŠSIUNTINIMAS Berlynas, 18.I. "Berliner Tageblatt" korespondentas praneša, kad išvežant Trockį iš Maskvos jo šalininkai padarė demonstraciją ir skaitliuje virė 1.500 žmonių lydėjo jį iki stoties dainuodami internacionale. Trockis buvo labai susijaudinęs, bet nuo pra kalbos susilankė. Paskutinimis žiniomis Trockį siūncia ne į Astrachanij bet į Viornį, Turkestanan, kas labai sukelė didelius komentarus Anglijos spaudoje, kuri tame Trockio ištrėmi me Turkestanan mato vien propogandos tikslą.

TRAUKINIO KATASTROFA Aronales, 19.I. Traukinys, kuris ėjo iš Teodolinda į Jumin nušoko mo bėgių tarp stočių Arribofos ir Aronales apio 22 val. Užmūstas mašinis tas ir nežinia kur dingo poškuryr ir traukinio inspektorius. Yra daug keleivių sužistių Išsiųsta naujas garvožys ir medicinos personalas pagelbai. Katastrofos priežastimi skaito papuolusį po traukinio gyvulį.

ITALIJOS PAŠISTAI AREŠTAVO RAŠYTOJĄ PITIGRILLI Italy rašytojas Pitigrilli tapo areštuotas už tai, kad jo draugas iš Paryžiaus prisuntė jam antifašistinius pranešimus.

VENGIROJ SUBEKTA ŠNIP ORGANIZACIJA BUKARESTAS, 19.I. Oficialiai pranešama, kad suimta daug asmenų prigulėjusių prie šnipų organizacijos.

SUSEKTAS ŠMOKSLAS BOLIVIJOS ARIKA, 19.I. Sulig žinių iš La Paz susektas smokslas padaryti sukilimą. Žymosni smokslininkai suimti ir ištrenti.

SUSAUDYTA 15 JŪRŲ PLEŠIKŲ LONDONAS, 19.I. "Exchange Telegraph" praneša, kad karo valdžia suėmė 15 jūrų plėšikų ir juos susaudė. Plėšikai buvo ant tiek įsivyravę, kad visai apylinkėi neduodavo ramybės.

INDIJAI RUOŠIAMA KONSTITUCIJA LONDONAS, 19.I. Išvyko Indijon p. John Simon paskirtas komisijos pirmininku išnagrindėjimui ir išdirbimui Indijai konstitucijos.

TELEFONAS PER VANDENYNĄ NEW YORK, 19.I. (Havas) Pravesta telefono linija iš Šiaurės Amerikos, Kubos ir Anglijos į Briusolį ir Antverpenę, Belgijoj. Susiokimo įvedimu visi patenkinti.

PASKUTINĖS ŽINIOS APIE GEN. SANDINO MEXIKA, 19.I. (Universal) Sulig gautų D-ru Zepeda žinių iš Nikaraguos, generolas Sandino turi savo žinioje 1500 gerai apsiginklavusių vyrų, kurie prisiokė numirti už teovynę. "Tikimės", jie sako, "kad mūsų balsas bus išgirstas Havanos konferencijojejo.

TRIUŠMINGA DEMONSTRACIJA GRAIKIJOJ ATENAI, 19.I. (Havas) Didelė žmonių minia suruošė triukšmingą demonstraciją prieš vieną indėlių banką. Demonstrantai išivoržė į banką, sudogino įvairias registracijos knygas ir sumušė tarnautojus.

ATPLAUKIA ARGENTINOS KARO LAIVAI BUENOS AIRES, Argentinijos karo laivai "Cervantes" ir "Garay" išvykę iš Ispanijos, sulig gautų jūrų ministrijoje žinių jau plaukia pro Bahiją, Brazilijoj. Kolionėje nebuvę jokių atsitikimų.

ATVYKSTA ITALIJOS KUMŠTININKAI GENEVA 19.I. (United) Žinomas bokso rungtynių rongėjas Cesaro di Santis atvyksta į Buenos Aires laivų Conte Rosso su įvairaus svorio kumštinkiniais (4 asmenimis).

VOKIEČIŲ ATSTOVYBĖ ARGENTINOJE PAKELIAMA Į PASIUNTINYBĘ BERLYNAS, 19.I. (Universal) Ušicinių Roikulį Ministrorja prašo Reichstoge komisijos pakolti atstovybę Argentinoje į pasiuntinybės laipsnį. Panašūs pakoitimai prašomi padaryti Brazilijoje ir Chile.

RENGIASI STATYTI ELEVATORIUS BUENOS AIRES. Žomės ūrio ministrija paskyrė specialę komisiją ištirimui ir paruošimui plano jėvų elevatoriams statyti visoje šalyjo.

DALYKAI FAKTŲ ŠVIESOJE

B.K. Algimantas

ŽIURĖKIME ABI MEDALIO PUSE

Lietuvos valdžia, pasiskolinusi tak tiką iš bolševikų, nužudė komunistų veikejus: Giedrį, Greifenbergerį, Pošolą ir kitus, kad jie kesinasi nuversti esamąją valdžią ir pakeisti valstybinę tvarką.

Mes jau išsireiškėme, kad MES ABT NAI ESAME PRIEŠINGI MIRTIES BAUSMĖS TAIKYMI POLITINIAMS PRIEŠAMS, NEŽIURINT KURIOJ VALSTYBEJ TAI DAROMA.

Bet mažiausia teisės protestuoti turi tie bolševikų agentai, kurių garbinamoji valdžia iki šiai dienai vien durtuvas pasilaikė.

Žinoma, užsieniuose gyvenant, mums keista atrodo, kad vadinami smetoni ninkai PATYS NUVERTĖ ESAMĄ VALDŽIĄ IR SULAUŽĖ ŠALIES KONSTITUCIJĄ, - ŠAUDO KIPUS UŽ KESINIMĄ NAUJĄ VALDŽIĄ NUVERSTI.

Bet komunistai ar ne taip pat pasielgė? Komunistai dar aršiau: jie svetimomis rankomis žarijas semia. Caro valdžia nuvertė ne bolševikai, bet vadinami "kerenskiniai", o tik tuomet bolševikai, PASINAUDOJĘ KERENSKIO SU-TEIKTOMIS LAISVĖMS ARMĖJAI, etc., užgrobė viską: ir savo rankas ir negailestingai ėmė šaudyti ne tik bandytojus juos nuversti, bet ir visus kas tik ne su jais. Negaik mums caro ir jo rasputinškos šaikos, bet neatsakomingi bolševikų komisarai pirmiaisiais valdymo metais pralėjo labai daug ne kalto kraujo tu pačių caro valdžią nuvertusių kerenskininkų, socialistų ir šiaip nekaltų darbų ir mokslo žmonių.

Dalykus sprendžiant mat reikia būti TEISINGAIS IR VADUOTIS PROTU, o ne vien žaidimu ir nesugebančios objektingai protauti minios jausmą.

Bendrai reikia pripažinti, kad mūsų bolševikėliai, ypač nemačiusieji rusiško "rojaus", rimtai kalbėti visai nemoka.

ALEKSA, KLEŠČINSKIS etc.

Bet kad ir jie nekaltai apie visą eilę tu darbininkų, kurie bolševikais tik toji užsieny buvo, kol nuvykę Rusijon neparagavo grikių košės, visose jos apylostose. ANURAS KARALIUS Amerikoj buvo Lietuvių komunistų veikėjas ir garbingas žmogus jų akyse. Bet pabuvęs Rusijoj dūmė iš ten jo keiktin Lietuvon ir viešai per spaudą pasiuntė prakeikimą visiems tiems bol-

ševikų agentams, kurie užsieniuose darbininkus klaidingai informuoja apie Rusijos gyvenimą.

Kodel komunistai nesurengia VYTAUTO ALEKSOS paminėjimo šventę? Jis juk daugiausia jaunų komunistų Lietuvoje suorganizavo. Būdamas nepaprastu gabumu, pasišventęs ir teisingas, tą darbą Lietuvoj plačiai ir sparčiai pirmą pastumdėjo: rašė, kalbėjo, tvėrė. Nors tuomet jis buvo tik 17 - 18 metų amžiaus, bet visi Lietuvos komunistai to teisingo vyruko kaip ugnies bijojo ir klausė.

Jis gimęs Amerikoj, kur žinęs jo tėvas. Laikė vokiečių okupacijos Lietuvoj išmoko ir vokiečių kalbą, skaitė daug literatūros ir baigė gimnazijos mokslą Mariampolėj. Kad išmoktų rusų kalbą ir susipažintų su komunistų valstybe praktikoje, jis nuvyko Smolenskan pas savo dėdę Aleksą - Angarietį. Bet gyvendamas Rusijoj Vytautas pamatė, kad ten darbininkai laisvės neturi, o Lietuvoj esanti "dėdės" neva iš pasišventimo dirbanti dėl komunizmo gauna dideles pinigų sumas tai propogandai iš Rusijos. Fasibaurojo Vytautas veidmainiais ir griūžęs Lietuvon daugiau komunistams nesidarbavo. Jis idealistas. Jis nemito nė Kauno, nė Maskvos buterbrodais, bet pastojęs raštinėn tarnauti sau duoną pelnė. Išlaikė kvotimus Lietuvos Universiteto juridinin fakultetan, bet diena prieš mokslo prašydėjimą bolševikų suokalbinkų pasistatęs žydėlis Vytautą nužudė jo darbo vietoje.

Matote, kokia tu išgama "teisybė".

Juokingais "politikais" komunistai pasirodo, kuomet jie dergia visus Lietuvos valdininkus ir karininkus. Bet kuomet vienas iš valdininkų ar karininkų atlieka provokatorišką darbą, kame jie Vytautą kaltina, bile tas darbas eina prieš Lietuvą, tuomet bolševikai tokius užgina ir DORAIŠ PILIEČIAIS pavadina, kaip kad atsitikime su generolu KLEŠČINSKIU. Kada

Krikšč. Dem. valdžia apdovanojo kryžiais generolą Kleščinskį kaipo gabų Lietuvos Generalio Stabo viršininką, tuomet bolševikai Kleščinskį budoliu vadino, bet kuomet Kl. pats prisipažino šnipavęs bolševikų naudai ir tapo sąsaudytas, tuomet Maskvos buterbrodininkai jį "doru piliečiu" pavadino.

Jaunas, inteligentingas, energijos pilnas Vytautas savo gyvenime dar būtų daug nudirbęs. APIE JO POLITINIŲ PAŽIŪRŲ GALUTINĄ NUSISTOVĖJIMĄ TAIPGI PERANKSTI KALBĖTI. Vienok ji mūsų išgamos smerkia besąžiniškai pritardami užmušystei ir tam kad jį žydėlis nužudė. Gi už Kleščinskį jie lieja krokodilo ašaras ir jį "doru piliečių" eilę jį įrašė, nors jis prisipažino, kad vienu ir tuo pačiu laiku dviem valdžiom už pinigų dirbo. Reikia vaduoti taip pat protu ir logika, vyrūčiai!

BOLŠEVIKAI SUKAPITALISTĖJO. JU "DRAUGINGI" ŽUDYMAI DEL KONKURENCIJOS.

Mes nepritariame tu karštuolių taktikai, kurie šaukia, kad bolševikai neilgai išsilauks. Faktiniai tu idejų už kurias pirmuose jų valdymo metuose buvo šaudomi žmonės ten kaip ir neliko, bolševikai SUKAPITALISTĖJO ir Sovietuose taip pat prispausti ir vargsta darbininkai, kaip ir kiekvienoj kapitalistinėj šaly. Carų Romanovų valdžia visiškai supuvus ir kraujais paplukus laikėsi virš trijų šimtų metų (1613 - 1917), tai ir ši Rusijos valdžia gali laikytis, bet kad ji būtų pavyzdinga, tai tik beprotis gali patikėti. Svarbiausi Sovietų jėgų organizatoriai Trockis, Zinovjevas, Kamenevas etc. jau pačių komunistų internacionalo apšaukti judošiniai, tapo išmesti iš savo sutvėrtų organizacijų, pašalinti nuo vietų ir rengiamsi su jais visai bolševikiškai apsidirbti... Konkurencija... Bolševikų "torgrėdas" "milioniškas proletaras" Krasinas,

kaip rusų laikraščiai rašo, kelis metus sprogėjo nuo Dzeržinskio jam užduotų nuodų. Dzeržinskis taip pat, sokoma, ne nuo ko kito, tik nuo savo draugu bolševikų ("konkurentų) užduotų nuodų staiga numirė.

Ne viska galima "revoliucijos pasekmėmis" pateisinti, tuo labiau, kad Rusijoj ir po revoliucijos tapo daugybė žmonių išudyta asmeniniai kerštais ir samprotavimais vadovaujantis.

NEAPSAUGOTIEJI ABIEJOSE PUSĖSE.

Fanatikai kaltina visą pasaulį, esą buržuazinis pasaulis neduoda gnetinai apsaugos bolševikų diplomatomams, tai ir VOROVSKIS tapo nužudytas Arnoldi šūviais Lozanos restorane, ir VOIKOVAS tapo nužudytas Kavedros šūviais Varšuvos stotyje etc. Taip, galima gyvybių. Bet tai taipgi nuo bolševikų išmokta taktika. Bolševikai nėra tokie "cacos", kaip jų agentai nori juos nupiešti. Dar tik pereitą mėnesį Rusijoje tapo nužudytas ir apiplėštas ITALIJOS VICE-KONSULAS. Dar tik pora metų praėjo kaip Maskvoje tapo nužudytas Lietuvos Karo atašė AVIŽIENIS. Dar vėliau po to, važiuojant Rusijos teritorija (tarp Smolensko ir Maskvos) traukinyje tapo žiauriai užpultas, nužudytas ir apiplėštas Lietuvos Užsienų Reikalų Ministerijos kurjeris PLUŠČIAUSKAS. Taiji ir tokie "neapsaugotieji" bolševikai ne tik nėra asilikę, bet pilnai užsitarnauja tokių darbų instigatorių ir pildytojų rolės vardą. Avižienis ir Pluščiauskas buvo darbe žmonės, o ne kokie nors kapitalistai.

APIE BUTENĄ.

Lietuviški komunistų agentėliai užsieniuose plūsta kiekvieną, kas tik drįsta kritiškai į dalykus žiūrėti. Šmeižimais, pliovonėmis ir demoralizacija apsišarvavę jie suka sau ližadus lietuvių grupėse. Bet jie tik tol gali būti pranašais, kol jų suklaidinti žmonės nepamato antros medalio pusės.

Sekantiems lietuvių spaudą įdomu prisiminti ir šitoks faktas: dainininką BUTENĄ komunistų (lietuviškų) spauda Šiaurės Amerikoj kelė į padanges, kuomet jis dar be mokyklos

A. A. DR. JONAS BASANA VIČIUS MŪSŲ IDEALAS.

B.K. Algimantas

Skaitant žymų žmonių biografijas žmonės (vienas brolis - angliakasy - jų gyvenime ir darbų aprašymus - skaitytuose gema noras ir pasiryžimas tobulintis ir prakiliųjų gyvenimo tikslų siekti.

"Balse" kartis nuo karto bus paduodama biografijos kiekvienam lietuviui gerbtinų mūsų tautos narių, o taip pat ir pasauliniai garsių asmenų, mokslininkų etc.

Ši karta tenka pažymėti tas liudnas faktas, kad praėiti metai atplėšė daug mūsų tautai brangių asmenų - jų tarpe ir svarbiausių mūsų prano-kėjų, mokslininkų, dorybės pavyzdį ir virš penkiasdešimt metų dirbusį dėl lietuvių tautos gyvumo ir jos nepriklausomybės atkovojo.

Lietuvos gyventojai ir jos šeimininkai, visi lietuviškų laikraščių leidėjai ir redaktorai, nežiūrint kokios pakraipos jie būtų, turi atminti, kad tik ačiu tam didžiam mūsų tautos patriarkui mes šiandien turime savo gyvą kalbą ir savo valstybę. O to didžio žmogaus vardas yra Dr. JONAS BASANA VIČIUS.

A. a. Dr. J. Basanavičius yra valstiečių gūmus, gimęs 1851 metais 23 lapkričio m. Oškabalių kaime, Vilniaus apskr. Visa jo šeima - darbo

Amerikoj).

ITEKME I KUDIRKĄ.

Kuomet velionis mokėsi Mariampolės gimnazijoje, tuomet Lietuvą caro valdininkai rusino, o Romos papos agentai, kunigai ir vyskupai lenkino (žiūr. "Lenkų apštalavimas Lietuvoj" kan. Prapuolenio). Jau tuomet važiuojant atostogoms gimnazistai kalbasi "chlopcy, zaspiewamy" ir užtraukia Basanavičius lietuviškai. Visa nustebė, o buvęs jų tarpe a. a. Dr. VINCAS KUDIRKA apsiverkė ir paabejojo, ar bepakeliamas Lietuvos prikėlimo darbas. Basanavičiaus įtekme Kudirką sulietuviną ir pastarasi atkakliai kovoja, caro žandary persekiojamas; pagaminą visą eilę literatūrcs darbų (žiūr. "Kudirkos raštai", T.M.D. leidinys), ir šiandien giedamam Lietuvos Himnui žodžius ir muziką parašo. Džiova pačioj jaunystei užsmaugė Dr. Kudirką ir jis tapo palaidotas savo gimtame kampely - Šakiuose - nesulaukė jis pamatyti Lietuvą nepriklausoma valstybe; jos idejai bedirbdamas be laiko givybės nustojo. Dvasiškija negerbia Kudirkos, kad jis Himnan Dievo nejdėjo. Dr. Basanavičiaus dvasiškija taip pat neskaity savo žmogumi.

Dr. Basanavičiaus rūpesniu buvo suauktas pirmas lietuvių tautos istorijoje Vilniaus Seimas (1905 m.) kuris pranešė pasauliui, kad lietuviai nemano būti išnaikinti, kad lietuviai nori patys šali tvarkyti, kaip ir kitų tautų žmonės, savo šalyje patys šeiminkauti. Dr. Basanavičiui pirmininkaujant Vilniaus Seime dalyvavo visų tuomet pasireiškusiu partijų žmonės - atstovai.

Aukštąs, gražaus sudėjimo, stiprus iš prigimties "Lietuvos Mozė" senatvėje pasišvenčia vien Mokslo Draugijos darbas Vilniuje ir ten pat savo gyvenimo dienas užbaigė 1927 m. vasario mėnesio 16 dieną. Mirė plaučių uždegimu, Vilniaus lietuvių ligoninėj.

KĄ GABENO KNYGNEŠIAI.

Šiandien yra madoje garbinti laury vainikais tuos kontrabandininkus, kurie slapta per sieną Lietuvon literatūrą gabendavo. Daug jų tapo žandarų sučiupty ir žuvo nelygioj, bet garbingoj kovoj: (žiūr. "Knygnešys", P. Rusecko).

Bet iš kur ta uždrausta literatūra ėmėsi? Svarbiausi, patys pirmieji ir laikais vienintėliai tos literatūros gamintojai tai ir buvo Dr. J. Basanavičius ir Dr. V. Kudirka. "Aušra", "Varpas", apšvietos ir prieš caro valdžią agitacinės brošiūros.

Cia permaži vietos kad surašius visus Dr. J. Basanavičiaus parašytus veikalus per virš penkiasdešimt metų laiko, ir kad išskaitliuotų visus mūsų tautos prikėlimo, darbininkams ir valstiečiams teikto susipratimo darbus.

GYVENO BULGARIJŲ.

Balgės Maskvos universitetą Dr. J. Basanavičius, caro valdžios persekiojamas drauge su kitais rusų revoliucionieriais iškeliavo Bulgarijon, kurios žmonės tuomet už savo laisvę kovojo. Bulgarijoje, Varnos mieste, jis buvo labai gerbiamas kaip asmuo ir kaip gydytojas. Apart gydytojo profesijos jis visą laiką gamino literatūrą lietuvių, vokiečių, rusų ir bulgarų kalbose.

NELAIMĖS.

Iš žinomų didesnių asmeninių smū-

gių velionis kentėjo kuomet mirė jo žmona, kuomet pamišęs ligonis Bulgarijoj jį išgąsdino ir persėvo, tulam laikui pažeidęs daktaro nervus, ir kuomet grįžo iš Šiaurės Amerikos. Jis ten rašinėjo Mokslo Draugijos rašanlais (kurios yra įsteigtas) ir sugrįžus Vilniun, viešbutyje, iš po prieglavės jam tapo pavogta Amerikos lietuvių jam suaukotų Mokslo Draugijai 5000 dolerių. Jis tik artimiausiems pasiguodęs surinko viso savo gyvenimo taupmenas ir pats vienas tą nuostolį padengė.

VILNIAUS SEIMAS.

Dr. Basanavičiaus rūpesniu buvo suauktas pirmas lietuvių tautos istorijoje Vilniaus Seimas (1905 m.) kuris pranešė pasauliui, kad lietuviai nemano būti išnaikinti, kad lietuviai nori patys šali tvarkyti, kaip ir kitų tautų žmonės, savo šalyje patys šeiminkauti. Dr. Basanavičiui pirmininkaujant Vilniaus Seime dalyvavo visų tuomet pasireiškusiu partijų žmonės - atstovai.

Aukštąs, gražaus sudėjimo, stiprus iš prigimties "Lietuvos Mozė" senatvėje pasišvenčia vien Mokslo Draugijos darbas Vilniuje ir ten pat savo gyvenimo dienas užbaigė 1927 m. vasario mėnesio 16 dieną. Mirė plaučių uždegimu, Vilniaus lietuvių ligoninėj.

(Tąsa 3-čiame puslapy)

Pusl. 1
būdam
nuoda
motus
grįžę
komun
spaud
skelb
balsg
muojai
vus,
geria
kalng
giau
tais
Mo
spaud
tojų
tue at
čia ne
fakty
t.y. v
binink
me pri
stino
bijo p
niems
nojimo
asmoni
rybės
monė i
čius.
rimtai
Gal
tai jo
sulig
šinti,
gano.
judėji
tavių
proga
busių
lonijo
Gyv
lio or
savo a
klasės
buvio
BEI NOR
E PASA
KINES N
RITE TU
SISKAI
BUV
I V.
Nem
vos ve
tat Dr
kmiau
prezid
spauda
dento
mte")
Gal
neapsi
vo amė
juk pr
mo uži
ant re
Lietuv
ir par
šalies
Vel
nių iš
kiviro
prikla
vos va
vo šva
losčio
rasp.
Kit
NAS ŠI
17 die
se" ir
teisė
tino

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

būdamas komunistų parengimuose dainuodavo. Bet kuomet Butėnas kelis motus pasimokino Italijoje, tat su grįžęs išaurės Amerikon nešoko sulig komunistų komandos. Tuomet jie savo spaudoj pradėjo šmeižti Butėną, paskelbdami, kad mokykla nuo jo atėmė balsą etc. Nors kas girdėjo jį dainuojant pirm mokyklos ir mokslo gaus, visi žino, kad dabar jis daug geriau dainuoja. Bet jie randa reikalingu šmeižti žmogų, kad jis daugiau prasiliavęs nenori su komunistais draugauti.

IŠVADA IR KAS TOLIAU.
Mes patariame rytojio dienas perspausdinti šį straipsnį savo skaitytojams žiniai, arba čia paduodamus rankas atremti rimta argumentacija. Nes čia ne agitacija, bet tik nedidelis faktų rinkinys. To nepadarius, mes, t.y. visa susipratus lietuvių darbininkų visuomenė Argentinoj, būsimė priversti manyti, kad ant komunistinio žirgelio jodantis laikraštis bijo parodyti teisybę savo klaidinamais žmonėms, tyčiojasi iš jų nežinojimo ir laiko juos įrankiu savo asmeniniam gešetui ir lietuvių vienybės skaldymui. Protaujanti visuomenė ir reaguos ir juos knižo ir tokius. Žiniosime, kad su šmeižkais rimtai klabėti negalima.

Galėjo bolševikų pasamdyti agentai joki ant mūsų žmonių sprando ir sulig savo skonio skaitytojus vaizinti, kol nebuvo rimto spaudos organo. Bet įsikūrus "Balsui" naujas judėjimas prasideda Argentinos lietuvių tarpe. Greita ateitis duos progą išgirsti koloktyvi išsipratusių lietuvių balsą centre ir Kolumbijose.

Gyvename pirmasias dienas didelio organizacinio darbo savo šeimos, savo asmenų, savo darbininkų klasės ir savo tautos kultūros ir buvijo pagerinimo ir pakelimo.

JEI NORITE ŽINOTI KAS DEDASI PĖČIA PASAULY. JEI NORITE ŽINOTI PASKUTINES NAUJENAS IŠ LIETUVOS. JEI NORITE TURĖTI IDOMIŲ IR NAUDINGŲ PAŽINISKAITYMIŲ - SKAITYKITE "BALSA"

NELAIMINGAS ATSTITIKIMAS
Praeity metų gruodžio mėnesio 7d. miške netoli Panevėžio, leidžiant nuo kelmo modį, per neatsargumą buvo negyvai užmuštas pilietis Bačelis Povilas, 25 metų amžiaus iš Senamiesčio. (e)

IŠ SUSIJAUDINIMO KRITO NEGYVAS
Praeity metų gruodžio 9d. Panevėžio taikos teisme dalyvavo kaip liudininkas, pilietis Urbonavičius Jonas 50 metų amžiaus. Po nedidelio susijaudinimo jis staiga pavirto ne gyvas vietoje. Nustatyta, kad velionis sirgo sunkia širdies liga. (e)

BIRŽUOSE STATYS RADVILAI PAMINKLĄ
Biržų Lietuvai Pagražinti Draugijos skyriaus valdyba, vietos kultūrišką ir visuomenišką organizaciją atstovus ir šiaip vietos inteligentus ir veikėjus pasitarti dėl mūsų 10-ties metų nepriklausomybės sukaityvių minėjimo. Susirinkimas nutarė šias sukaktuves švęsti, ir kiek leis vietos aplinkybės, kuo iškilmingiausiai ir pažymėti jas paminklu, dolto, kad Biržų miesto praeitis yra susirišta su mūsų garsiojo karvedžio ir nepriklausomos Lietuvos gynėjo hotmano kunigaikščio Jonušo Radvilos vardu. Tai dabar minint 10 metų sukaktuves to kunigaikščio idealų įgyvendinimo, Biržų visuomenė nutarė pastatyti jam paminklą Biržų pily. Nustatyta dailiausioje pilies vietoje ant aukštos papėdės pastatyti Jonušo Radvilos bronzinį biustą. Nutarta šį sumanymą įgyvendinti iki 1928 metų gegužės mėn. 15 dienos.

APDEGE GAISRININKAS
Jonavoj, praeity metų gruodžio 11 dieną Fabero namo užsidėgė kaminais. Vienas gaisrininkas pylė į krosnį kibirą vandens pro dureles, iš kur išsokusi liepsna smarkiai apdeginė gaisrininką, sienų apmušalus ir baldus.
Gaisrininkas patalpintas ligoninėm. Gyvybei pavojaus nėra.

AUTOMOBILIO KATASTROFA
Praeity metų gruodžio mėn. 10 d. kelyje Kaunas - Mariampolė įvyko automobilio katastrofa. Važiavęs pil. Giraitis būdamas "išsilinksmings" užkliudė vežimą, sužaido keiseivį, arklį ir pats sau išsilaužė ranką.

LIETUVOJE ATSIKIRDO DAUG VILKŲ
Veiverių apylinkėse pradeda rodytis vilkai. Pažerį kaimo vilkai papiovė du šunis. Naktį miškuose girdėti vilkų staigimai.
Juodupėje, Rokiškio apskrity, vilkai baigia nešioti apylinkės ūkininkų šunis ir mėgina lįsti į tvartus. Vieno ūkininko kieme, radę pakinktus, juos išvalkiojo ir sugraužė. Ūkininkai yra matę vilkų gaujas net po dešimt galvų. (e)

PARDUOTA MIŠKO UŽ 6,291,600 LITŲ
Praeity metų gruodžio mėn. 12 d. Miškų departamente įvyko varžytinės. Parduota virš 22.000 štukų ąžuolų ir sonaglių eglų už 6,291,600 litų. Varžytinėse dalyvavo Anglijos ir Vokietijos firmos. Medžiaga bus apdirbama vietoj. ąžuolai bus kertami lig 1931 metų gegužės 1 dienos.

BROLIS PRIEŠ BROLĮ
Aluntos apylinkėse gyventojai broliui Maksimui ir Simonui Borūnovei, pykosi dėl žemės. Niekaip jie negalėjo pasidalinti 5 ha sklypą, del kurio jie kelis metus poėsi.

Kartą Maksimas sužinojo, kad jo brolis išvyko Aluntan į turgų, pasi kvietė kolektą vyrų ir su peiliais pasilopė krūmuose laukė brolio.
Sutemos sulaukė begrižtantį Sima-Brolis Maksimas turėjo kirvi ir perkirto Simanui ranką.
Panevėžio apygardos toismas nuteisė Maksimą Borūnovą dvejais metais sunkiuju darbu kalėjimui.
Nepersonai Vyriausiasis Tribunolas patvirtino Maksimui Borūnovei Panevėžio apygardos teismo nuskirtą jam bausmę.

SAVIŽUDYSTĖ IŠ MEILĖS
Kriaušiškiniai, Vaškų valsė. gruodžio 6 dieną vakare pas savo dėdę per kalmio taltką su brolio revolveriu nusišovė šio kaimo mergelė Elena Dulovyčiūtė. Sako, delto, kad ne sutikęs jos vesti mylimas vaikinai. Daroma tardymas.

ILGAPIRŠTIS KASININKAS
Nepersonai apygardos toismas Ukmergėj sprėndė Zolvos smulkaus kredito banko vedėją Bareikos bylą.
Bareiką pasisavino smulkaus kredito banko pinigų 6.900 litų. Sužinojęs, kad bus daroma revizija, suplėšė kasos knygas. Kuomet atvyko kooperacijos banko instruktorius daryti reviziją, Bareika patiekė suplėšytas knygas, prisipažindamas, kad per jo kaltę žuvo banko pinigai.
Teismas Baleslovą Bareiką nuteisė dvejais metais sunkiuju darbu kalėjimui. Priteisė dar banko naudai iš Bareikos dar apie septyniuos tūkst tančius litų.

BAISIOS ŽMOGŽUDYBĖS
Tauragnai. Praeity metų spalio 30 dieną vienas rusas nužudė tris žmones. Tas įvyko taip. Tauragnuose Vajasalių kaimo ūkininkai Pumputis ir Trinkūnas aludėjo gėrė, ir sykiu gėrė ju pažystamas Tauragnų miestelio rusas. Tie ūkininkai turėjo nemaža pinigų, nes grįžo iš uždarbių. Jau buvo tamsu kai jie grįžo namo. Sykiu ėjo ir tas rusas ir vakaruškas Vajasalių kaimo. Pumputis buvo raitas o Trinkūnas pėsčias. Einant jiems per mišką, rusas Trinkūną pakvietė užsirykti. Šiam prisitartinus rusas šovė į jį ir smarkiai sužaidė. Pumputis šoko raitas atgal bėgti, rusas paleido tris šūvius ir jį irgi kaimo gyventojas - sušaidė. Gėrė vietos. Nors ir smarkiai sužaidė Pumputis apie tai pranešė Tauragnų policijai. Policija rusą suarėštavo ir išgabono į Utėną. Pumputis ir Trinkūnas greit pasimirė Utėnos ligoninėj.

Šioj apylinkėj labai dažnai pasi taiko panašios žmogžudystės. (Diegas)

BUVO TINKAMIAUSIS KANDIDATAS I VALSTYBĖS PREZIDENTO VIETA.

Nemažinant kreditų kitiems Lietuvos veikėjams, bet teisingai kalbant, tat Dr. Jonas Basanavičius buvo tinkamiausias asmuo ir Lietuvos valstybės prezidentus. Bet apie tai Lietuvos spauda kaip tai mėžai kalbėjo. Prezidento vieta Lietuvoj ėjo lyg iš "romėto", lyg iš varžytinių imama...
Gal Dr. Basanavičius ir pats būtų neapsiėmęs prezidentauti, ar del savo amžiaus senumo (bet Hindenburgas juk prezidentauja), ar del nenorėjimo užimti tokią vietą, kurioj dirbant reikėtu asmeniniai dalyvauti Lietuvoje įsivyravusiose politinėse ir partinėse konkurencijose, šios šalies kalba tariant "makanose".

Velionis stovėjo aukščiaui asmeninių išrovimų, aukščiaui partinių kivrėjų ir atkovojęs mūsų šaliai nepriklausomybę, amžiams paliko Lietuvos vaikų atminčiai ir pavyzdžiui savo svary ir skaisių vardą, kaip gailiosio asarą, kaip nepaliostą ryto rasą.

DR. ŠLIUPO NUOMONĖ.
Kitas garbingas amžininkas, Dr. JONAS ŠLIUPAS, del 1926 metų gruodžio 17 dienos perversmo "Lietuvos žiniuose" labai skaudžiai išbarė žmonių teisėtose valdžios nuvertėjus ir kaltino juos aukštų vietų ir tuščios

garbės ieškojimo, nors tai kraštui dideliu pavojumi grėstų. Dr. Basanavičius didelis tiesos ir demokratiškas šalininkas. Taigi tokie nuozminaminė kova naujoj valstyboj, beabejo skaudžiai atsiliepė ir Dr. Basanavičiaus sielą ir sveikatą.

LIETUVOS PONAI NEGERBĖ BASANA VIČIAUS
I kategorijas susiskirstę Lietuvos valdininkai permažai gerbė ramų didvyri. Ilustracijai privesiu tik vieną faktą. Sergantis Dr. Basanavičius iš Kauno važiuoja pas gydytojus Vokietijon. Tuo pačiu laiku ir tuom pačiu traukiniu važiuoja Londonan ministris pirmininkas Galvanuskas. Pilna stotis palydovy: ministerių, direktorių, inspektorių, "ypatingiems reikalams" valdininkai ir tam panašūs "kategorijų filosofijoj" paskendę ponai. Ponia Galvanuskienė, maloni francozė, turi glėbius gyvų gėlių bukiety, o valdininkų žmonos dar vis naujus bukietus neša, į jos "kupo" guldo.

Bot toj pačioj platformoj yra ir ligonis sonelis Basanavičius. NIEKAS I JI DOMĖS NEKREPIA. Kaimo vyrų su ragazėmis, spekuliuojanti žydoliai su prekijų rūsuliais skubėdami stumdo keleivių minioj esanti senolį. Jo čomodanėlis kažin kur nuspardytas. No- iškėnčiau: pažinau daktaro čomodanėlį ir jį patį prilaikydams už ran-

kos pavadinau traukinin.
Aiškią pamonu išmintingą nudaute, bet iš pamaty kvailą tulo valdininko šypsoną (jis šiandion Lietuvoj "aukštytyn lipa"), būk aš prasitengiau Kauno "elite's" tarptautiniam etiketui, pasażiero "bağazą" be "nosilėišiko" traukinin įnosdamas...

Tik atėjęs gen. Nagovičius (kurio rūpesniu prie Karo Muzėjaus pastatytas Dr. Basanavičiui paminklas) senolį traukinij pakalbino, paguodė.
BASANAVIČIUS - DARBININKŲ DRAUGAS.

IŠSIGIMĖLIAMS JIS SVETIMAS.
Daugiausia pagarbos Lietuvoje reiškia Basanavičiui susipratę darbo žmonės. Sau laime skaitė su juo matytis apšviėtos liaudyje skleidėjai. Valdžios baisiai persekiojama Lietuvos Mokytojų Profesinė sąjunga (atsiminikime Kėdainių Mokytojų Seminarijos, Realės Mariampolės Gimnazijos ir kitų tos sąjungos išlaikytų istaigų sunaikinim) labai gerbė Dr. Basanavičių. Gydanties velioniu Palangoj profesinės sąjungos nariai pakvietė jį ju tarpe nusifotografuoti. Senolyje tas vaizdas išspaudė džiaugsmo asaras, kad Lietuvos liaudies švietėjai gražiai organizuoti ir garbingai noša apšviėtos vėliavą jo sunkiai pramintu taku.

Tik išgamoms Dr. Basanavičius yra svetimas. Buvo atsitikimj, kuomet

mdny Lietuvoje protekcijų kolu dasigavęs ir lietuvis jaunimo - karci-vių - pulko vado vietą, žiurėdamas į Dr. Basanavičiaus paminklą klausia: "Kto oto Basanovič budet šia Litwy" (Kas tas per Basanavičius bus Lietuvai).

Dr. Basanavičiaus vardas tuomet bus tinkamon pagarbon iškoltas, kuomet Lietuva bus valdoma pačių susipratusių valstiečių ir jos darbo žmonių PER SAVO RINKTUOSIUS ATSTOVUS.

JO RAŠTŲ DALIS.
Kuomet koriko Muravjovo įsakymu rusų žandarai išdagono visas lietuviškas knygas ir išžudė jų laikytojus, tat visai jaunuoliu būdamas Jonas Basanavičius parasė elementorių del Lietuvos kaimo mergaičių, rodos 1863 metais.

Visai jaunu būdamas Dr. Basanavičius soka rusų, vokiečių ir lenkų spaudą ir patėmijęs raštus apie galutiną lietuvių išnykimą arba išnaikinimą, pats vienas rašydavo protestus ir tuos laikraščius. Jo plunksnai priklauso raštai tilpė "Nivoj", "Medicinskoje Obzorionije", "Vrac". Rusų laikrašty "Novoje Vremia" talpina jo "Poliaki v Litwie" ir "Po povodu polskich radostoi". Lenkų ponai perskaitė pasiuo, kad kas tai ir apie lietuvius pradėjo gerai kal-

IŠ VISO PASAULIO

KAUNE AREŠTUOTA 18 KOMUNISTŲ
Kaunas, (United)- Praneša, kad su sektas slaptas komunistų susirinkimas ir kad areštuota 18 asmenų.

LATVIJOS PROTESTAS
Ryga, (Havas)- Latvių pasiuntinys Kaune pareiškė Lietuvos valdžiai protestą dėl nuėmimo geležinkelio bėgių linijoje, kuri pirmiau ėjo per Lietuvos teritoriją tarp Romnų - Liepojaus.

CENTRALINEJ AZIJOJ SUŠALO APIE 70 ŽMONIŲ
Almata (Rusijoj)- Praneša, kad Centralinės rusų Azijos stepiuose sušalo visa kirgyzų tautelė, susidedanti iš 70 asmenų. Taip pat sušalo ir visi jų gyvuliai. Šalčiai siekia net iki 52 laipsnių Reomiro.

AREŠTUOTI DEPUTATAI KOMUNISTAI PARYŽIUS, (Havas)- Praneša, kad čionai suareštuoti deputatai komunistai, kitų partijų deputatai pareiškė valdžiai pasitikėjimą.

BADAS BOSNIJOJE IR JUODKALNIJOJE
Belgradas, (United)- Tarp vietos gyventojų viešpatauja didelis badas. Alkanųjų minios užpildinėja turtinogesnius. Dauguma vietinių magometonų pamotę viską bėga Turkijon, manydami tonai apsisaugoti nuo bado.

SMARKUS ŽEMĖS DREBĖJIMAS BELGIJOJE
Briuselis, (Havas)- Užregistruoti smarkūs žemės drebėjimai visoje Belgijoje. Auko pakol nepažymėta ir materialiai nuostoliai maži, bet baimės tai daug kam įvarė.

Berlynas, (Havas)- Praneša, kad Voelklingen geležies liejyklose sprogę pečius ir išsiliejęsi išstarpinta geležies masė sudogino du darbininkus ir baisiai sužeidė 16 kitų.
Galutinas nukentėjusių skaičius dar neišaiškintas, bet spėjama, kad bus didelis.

BEMOKSLIŲ SKAIČIUS URUGUAIJUI
Montevideo, (A.P.)- Sulig paskutiniaisiais daviniais bemokslųjų skaičius Urugvajui gana mažas; iš 1.700.000 gyventojų skaičius bemokslųjų siekia tik iki 153.318 asmenų, kas sudaro vien apie 9%.

TURKIJOJ BAUDŽIA REDAKTORIUS
Kastantinopolis, (A.P.)- Nutėistas 20 mėnesių kalėjimu ir pinigine pabauda sumoje 137 turkų svary, jumo-ristinio žurnalo "Akbaba Kolem" redaktorius už patalpinimą karikatūrų ant Kemal Pašos (Turkijos diktatoriaus) ir Persijos šacho.

GRĮŽTA ARGENTINOS UŽSIENIŲ REIKALŲ MINISTERIS
Vigo, (Ispanija)- Praneša, kad Argentinos užsienių reikalų ministeris Dr. Gallardo grįždamas Buenos Aire- san laivu "Cap Arconia" sustojo Vigo kur buvo sutiktas vietinės valdžios atstovų ir jų lydimas aplankė gražesnes Vigo apylinkes.

STREIKAI VOKIETIJOJE
Berlynas, (U.P.)- Iš Salle praneša, kad tonai sustreikavo 15 tūkstančių metalurgijos darbininkų reikalaudami pakolti užmokesni.
Kiti 35 tūkstančiai Sajonioj žada prisidėti prie streikuojančių.

NAUJAS SOVIETŲ PASIUNTINYS ITALIJOJ
Maskva, (Universal)- Oficialiai pranešama, kad Teisingumo Komisaras Dmitri Kursky, vienas iš gabiausių Sovietų veikėjų, paskirtas pasiuntiniu Italijon vieton Kamenevo.

Basara, (United)- Sulig žinių provincijoje Kauziasca įvyko didelės riaušės.
Yra daug sužeistų ir apie penkis dešimt užmūsty. Riaušių priežastis rinkimas valdiškų mokesnių.

BALSAS - DARBININKŲ DRAUGAS

ŠEŠTA PANAMERIKOS KONFERENCIJA GAVANOJE (KUBOJE)

Gavanoje prasidėjo šešta Panamerikos (arba visų Amerikos valstybių) konferencija dėl aptarimo svarbių ju ridinių, ekonominių ir politinių klausimų. Į konferenciją atsilankė ir pats Šiaurės Amerikos Suvienytis Vals- tijų prezidentas Coolidge, kuris pasakęs konferencijoje tam tikslui pri- taikintą kalbą, tuojaus išvyko atgal. Tą jo kalbą visa pasaulio spauda įvai- riausiai komentuoja, bet dauguma lo- tynų spaudos jo kalba nepatenkinta, nes p. Coolidge kalbėdamas apie gra- žius taikos obalsius, visiškai nepa- minėjo apie Nikaragua, kur siunčia- iki dantų apginkluotus kareivius prieš- narsų savo tėvynės gynėją generolą Sandino.

Š.m. sausio 18 dieną apie 10 val. įvyko visų atvykusių Gavano delega- ty pirmutinis plenaris posėdis. Posė- dį atidarė Kubos ministeris daktaras Rafael Martinez Ortiz. Susižiavi- mas posėdžių pirmininku išsirinko Ku- bos delegacijos viršininką p. Sánchez Bustamante. Po pirmininko prakalbos buvo iškeltos visų dalyvaujančiųjų konferencijoje valstybių velevos. Iš- kėlimas tautinių velevų buvo sutik- tas smarkiu ranyku plojimu. Reikia pa- žymėti, kad ypatingas ovacijas sukė- lė iškėlimas Meksikos ir Nikaraguos velevų. Iš minėto atsitikimo matosi, kad reikiama atvykusių delegatų toms valstybėms užuojauta. Meksika yra daug nukentėjusi nuo gobsaus savo Šiau- rės kaimyno, o mažytė Nikaragua gin- dama savo laisvę ir dabar lieja krau- ją. Šiaurės Amerikos delegatai daro pastangas, kad šioje konferencijoje nebūtų iškeltas Nikaraguos klausimas, bet sulig esamų gandų, keletas Pietų Amerikos valstybių nutarė iškelti Amerikos valstybių nutarė iškelti Nikaraguos vidaus reikalus.

Reikia tikėtis, kad visi Pietų Ame- rikos delegatai pilnai pritaris šiame reikale ir išneš atatinamą šiuo klau- simu rezoliuciją.

LIETUVOS LENKIJOS SANTYKIAI

Varšuva, (Havas)- Lenkija išsiuntė Lietuvai atsakymą dėl suregulavimo pilno susiekimo.

POLICININKAS NUŠOVĖ DU SAVO VIRŠININKUS

Varšuva, (Havas)- Vienas polici- jos agentas iš didelio piktnuosu- vė du savo viršininkus, du kitus su- žeidė ir paskui patsai nusišovė.

SEKVESTRUOTI KONTROBANDININKŲ GINKLAI MEKSIKOJE

Tampico, (Internacional)- Meksi- kos muitinėje ant vokiečių laivo "Schleswig Halstein" surasta daug švinių ir ginklų. Manoma, kad voki- čių jūrininkai šiuos ginklus atgabi- no su tikslu parduoti juos moksiki- nų kontrobandininkams.

UŽBURTAS NAMAS LONDONE SUKĖLĖ DAUG KALBŲ

Londonas, (Associated Press)- Su- lyg "The Sketch" laikraščio padavi- mu, Londono priemiestyje Battersee- randasi užburtas namas kuriame gy- na šeimyna Robinson, ši šeimyna nu- lat bombarduojama kokių tai neiš- aiškinamu būdu, variniais pinigais- anglių gabalais ir kitokiais daik- tais, bombarduojama taip, kad ka- kurie iš tos šeimos narių dėl pa- darytų žaizdų nuvežti į ligoninę.

Policijai atėjus išaiškinti dai- ką, ji taip pat buvo apsvaidinta. Baldai to namo taip stebuklingo būdu juda.

Robinsonų šeimyna yra apsišvie- si ir nelinkus tikėti į virš gam- tinius reiškinius, tačiau niekaip ne- galima išaiškinti šių keistų įvykių- priežastį, nes jie vyksta ir tuomet- kada dūrys ir langai yra uždaryti ir joks daiktas negali būti įmes- tas iš lauko.

UŽMUŠIMAI ČIKAGOJE

Čikaga.- Šiame mieste gatvėse- rasti trys lavonai. Spėjama, kad tai likerio kontrabandistų, kurie- tapo aukomis nuo kerštujančiųjų.

NELAIMINGAS ATSTITIKIMAS

Montevideo,-Minos departamente- nukrito francūzų kompanijos "Latée- esse" orlaivis. Orlaivis visai sud- žo, lakūnas M.Sakteli ir mechanik- Ulyse užsimušė.

bėti, juos užtarti, jiems teisybės ieškoti.

Kadangi didelė dalis Lietuvos bu- vo po vokiečių valdžia, tad Dr. Basa- navičius mokslinės mifologijos temo- mis ir vokiečių visuomenę pasiekė. Jau 1884 ir 1885 metuose Tilžės "Mit- teilungen" spausdino jo "Fragmenta Mythologiae". O 1886 m. vokiečių žurnale "Correspondentsblatt die Deutschen Gesellschaft für Antropolo- gie, Ethnologie und Urgeschichte" atspausdino jo raštą "Über die Be- deutung der Wörter Germania und Ger- maner", gi 1888 m. ten pat "Über die Bestimmung der Schafschore in Litau- ischen Gravern." "Archiv für slav. Philologie" idėjo jo lietuviškai ir vo- kiškai parašytą "Avikirpiai ir žirk- lės". Jis drauge su Striba parašė "Über die Sprachverwandschaft der alten Traker und heutigen Litauer".

BULGARŲ kalboje 1891 metais Dr. Basanavičius parašė 184 puslapių veikalą: "Materiali za Sanitarnata etnografija na Bulgarija". Paskiau - "Instinktojos rinkti antropomet- rinos žinias", "Kum opigrafikata i archoologjata na Gorna i Dolna Miz- nia" ir kit.

Kiek anksčiau Dr. Basanavičiaus Lietuvoje augo, ikvėpimą sėmė ir sa- vo "Tade" dainavo "Litwa ojczizna moja, ty jesteś jak zdrowio" (Lio-

tuva tėvyne mano, tu kaip sveikato- lė). Tai rašė visam pasauliui žino- mas Adomas Mickievičius. Bet jis vien- lenkų kalboj rašė. Nekuriuose jo raš- ty leidiniuose, autoriui Konstantino- poly mirus, lenkų literatūrai bandi- tai, naujas laidas spausdinami, iš- braukė žodį "Lietuva", o idėjo "Len- kija". Dr. Jonas Basanavičius viso sa- vo amžiaus pavyzdingu gyvenimu, orga- nizacinėmis idėjomis, švietimo, mok- slo, politikos darbais ir raštais yra PIRMUOJU IR STAMBIAUSIU TEISYBĖS, DOROS IR LIETUVYBĖS IŠLAIKYMO PAVYZ- DŽIU. Jaunystėje gyvendamas užsienio- so mintimis jis amžinai buvo Lietuvos varguolių miniose ir amžinai dirbo jų išsiliosavimo darbu, įkurdamas ir siųsdamas "Aušros" šviesą ir šaukian- tį prie apšvietos ir išsiliosavimo "Varpo" garsą į baudžiavos toricja- mus Lietuvos kaimus ir miestelius.

Lietuviškų Dr. Basanavičiaus spra- šą paduoda "Iliustruotoje Lietuvoje" prof. Vaclavas Biržiška. Kiekviena jo apysakėlė, kiekvienas straipsnis, kiekvienas mokslinis veikalas kuorū- pestingiausiai paruošta, populiarus, nuoširdus, atsakantis gyvenimo reikalams, papuošta yra lietuvių dva- sia, ir kiekvienas jo užrašytas žodis- liks amžinai brangintinu paminklu- naujos mūsų tautos kartoms. Atskirais veikalais, straipsniais laikraščiuose

ir brošiūromis Dr. Basanavičiaus, tarp- kita, parašyta: "I darbu, lietuviškai"; "Mūsų kaimynai ir lietuviška kalba"; "Vilkas poną noša"; "Lietuviai šiau- rės Vokietijoje"; "Apie senovės Lie- tuvos pilis"; "Keliuon ožerų ir upių į Lietuvą"; "Apie isteigimą lietuviš- kos moksly draugystės"; "Ausra ir Dziennik Poznanski"; "Lietuvos Duno- jus ir romėnų Danubijus"; "Ar sena yra lietuviška dušia"; "Prie krivul- lės"; "Bažnyčios kapai"; "Lietuvos skundas 1404 metų"; "Latvija, Iga- nija ir lietuviškai"; "Lietuvių skai- čius"; "Iš priežasties atradimo raš- yto akmens Lietuvoje"; "Žiuponas bei žiuponė"; "Apie senovės kalvius"; "Schleicheris apie lietuvius"; "Apie sudaumininkus"; "Apie Britkuno pos- tilla"; "Vardai senovės Lietuvos valdovų"; "Daukanto pavardė"; "Ko- mokino Vilniaus universiteto Daukan- to laikais"; "Iš mūsų praigos" (Kas- tai yra dainos); "Priesiega lietuviš- kajo kalboje"; "Tuli lietuviškų vie- ty vardai"; "Apie Vištoliauską" (Knyg- nešys miręs Buenos Aires); "Etnolo- giškos smulkmonos"; "Iš mūsų botani- kos"; "Tetzneris Lietuvoje"; "Iš liuberiškos kalbos"; "Būrai, guogiai, vangiai"; "Lietuviškai - trakiškos studijos"; "Ar sena yra mūsų tauta"; "Prie mūsų rašybos istorijos"; "Prie klausimo apie išnykimą lietuviškos

kalbos"; "Apie Jotvingius"; "Apie- aisty jubilojus"; "William Pion- s"; "Kas tai būtų Lituanus i Polonus"; "Apie J. Kantę"; "Apie lietuvišką Trakų taustystę"; "Ka sveria li- tuvių ir maskolių smegenys"; "Prie- Daktaro Kudirkos biografijos"; "A- noreikalinga mums etnografiška draugystė"; "Iš istorijos mūsų e- sigai veliavimo"; "Modžiaga Dr. P. tario biografijai"; "Apie Rambyn- "Kas tai būtų masė"; "Koistučio mospaudas"; "Lavas lietuvių pasa- so"; "Baudžiava Lietuvoje"; "Ka- liaus Mindaugo žymospaudas"; "Ka- lietuvių senovės vandeniu kelio- ta"; "Ar sena lietuvių manta"; "P- stutis ant savo žymospaudų"; "P- kun. Strazdo biografijos"; "Liet- viškoji kalba valstybės raštuose"; "Prie Dionizo Poškos biografijos"; "Iš krikščionių santykių su liet- vių tikyba ir kultūra"; "Iš Trak- ir lietuvių mifologijos smulkmon- "Iš lietuvių atgimimo"; "Iš Pala- gos istorijos"; "Seniausias liet- vių kalbos paminklas"; "Lietuvių kalba archeologijos šviesoj"; "I- šimtmečio lietuvių kalbos pamink- "Iš "Aušros Istorijos"; "Aušros- nozis"; "Spaudos 1864 metų uždra- dimas"; "Vilnius lietuvių dainos- Koli tomai jo parašytų knygu"; "I- tuvių tauta", koli tomai jo suri-

APŽVALGA

SUVIENYOTOS AMERIKOS VALSTYBĖS IR NIKARAGUA

Dar visiem skaitytojams atminti - mas Suvienujų Amerikos Valstijų išsi- kšimas į tarpusavy Nikaraguos pi- lietinį karą, kurį vedė Sakaso šali- ninkai liberalai su remiamu ameriko- nų šalininku Diaz. Tarpininkaujant atsiųstam Amerikos prezidentu p. Stimpson abi kovojančios pusės susi- taikė, arba teisingiau sakant buvo spiriamos amerikony susitaikinti ir atiduoti amerikonom turimus ginklus. Prezidentu gi iki nauju 1928 m. rin- kimu buvo paliktas, žinoma, ameriko- nų šalininkas Diaz. Saugoti ramumą tvarką ir naujo prezidento rinkimus pasilikti amerikiečiai. Bet nevisi Sakaso šalininkai sutiko atiduoti amerikiečiams savo ginklus, garsus Nikaraguos patriotas generolas Sandino atsisakė atiduoti neprašytiems "geradariams" savo ginklus ir su ne dideliu būriu tokiu pat pasiryžusių patrioty pasitraukė į kalnuotas ir sunkiai prieinamas savo tėvynės vie- tas. Apie Sandino susitelkę jau di- desnis būrys kariautojų ir jisai pra- dėjo perti kailį amerikonom. Kad pasekmingiau kariauti ir palaikyti tvarką esančioje jo žinioje šalyje, paskelbė įkurtą nepriklausomą res- publiką "Segovia Nueva".

Paliktų amerikonomis jėgų pasiro- dė permažai ir jie negalėdami suval- dyti nepaklusnųjų generolą Sandino sutraukė gana dideles jėgas. Visa Pietų Amerikos respublikų spauda bai- siai piktinasi tokiu Amerikos pasi- elgimu ir reikalauja, kad visos Pie- tų Amerikos respublikos pasmerktų šį gruobonišką žygį, nes netolimoje ateityje ir su jomis gali atsitaikyti- tas pats kaip ir su Nikaragua. Daug senatorių ir kitų augstų vyty pačio- je Amerikoje smerkia savo valdžios toki žygį ir reikalauja, kad valdžia atšauktų iš Nikaraguos savo kariuo- menę.

Dabar kaip tik įvyksta šešta Pan- amerikos konferencija dėl apstarvy- mo nekurių svarbių tarptautinių klan- simų, kur dalyvaus net pats Šiaurės

ty "Oskabalių dainų" ir daug kitų smulkesnių ir stanbesnių čia nesumi- nėtų raštų.

Tokie asmonys kaip A. a. Dr. J. Ba- sanavičius kiekvienai tautai yra garbė ir idealas.

DRAUGAI

Neliūskit, draugai,
Jei spaudžia vargai,
Nerimsta krutinoj širdis;
Nes vien tik varguos,
Darbus ir skausmuos
Paslėpta žmonijos viltis.
O! dirbkim kantriai,
Galvokim laisvai
Ir laimė apšvies mums akis

Zapala, F.C.S. J. Žibutis.
10. I. 28.

PRIEŠ AUDRĄ

Ar jį trokšta, ar netrokšta,
Audros nieko neaplenks.
Kas jį bijo - bus perblokšta,
Kas jį laukia - tam nekenks.
Po audrų spindės saulutė,
Žvilgsnį vers graži diena;
Smarkūs vėjai liausis pūtę,
Slėgs verpetą tylumą.
Vaidilos Ainis.

Amerikos Suvienujų Valstijų presiden- tas, bet čionai amerikoniškai dēda vi- sas pastangas, kad tās klausimas ne- būtų iškeltas laike konforencijos ku- ris liečia Nikaragua.

Kai kurių respublikų vyriausybės davė savo delegatams tam tikras inst- rukcijas jei susivažiavime būtų iš- keltas Nikaraguos klausimas. Bet pa- kol nė viena iš Pietų Amerikos respu- blikų nesiryžta iškelti šį taip svar- bų ir skaudų klausimą. Argentinos val- džia irgi davė savo pasiuntiniui dėl Nikaraguos tam tikras instrukcijas. Reikia tikėtis, kad visgi Pietų Ame- rikos respublikos taip labai verti- nančios laisvę, nepabijos pakelti sa- vo balsą ir užstoti savo slegiančių amerikonomis sesutę Nikaragua.

ARGENTINOS DARBININKŲ PROTESTAS PRIEŠ ŠIAURĖS AMERIKOS KAPITALISTINIUS SIBKIUS

Argentinos darbininkai kurie yra visuomet pasirengę reaguoti į netei- singus kapitalistų užsimojimus, susi- rūpino Nikaraguos likimu, kuria Jan- kijų imperialistinis smūkas nori pra- ryti. Šio mėn. 16 d. miesto savival- dybės darbininkai išnešė protesto re- zoliuciją prieš tokius Šiaurės Ameri- kos žygius, o šio mėn. 17 d. Laisvo- ji Argentinos sąjunga ir Valstybinių Darbininkų Susivienijimas. Paskuti- nioji kuri turi apie kelius tūkstan- čius narių darbininkų pasiuntė į Ha- vaną Panamerikos kongresul tokio tu- rinio rezoliuciją:

"Valstybinių Argentinos Darbinin- kų Susivienijimas protestuoja prieš imperialistinius Jankijų darbus išiki- šant su ginkluota pajėga į Nikora- guos vidaus reikalus."

TOKS TOKI PAŽINO

IR ANT ALAUS PAVADINO

Italijos fašistų organas "Tavere" rašo, kad fašistų ir komunistų užsie- nio politikos tikslai esą vienodi bū- tent silpninti demokratizmą ir todėl fašistai nėra priešingi trečiojo in- ternacionalo varomai bolševistinei propagandai demokratinėse valstybėse nes girdi kuo silpnesnis krašto demo- kratinis susipratimas tuo esąs geres- nis biznis fašizmui.

Reikia tikėtis, kad jie greitai sudarys bendrą frontą prieš dem- tizmą. Žinoma visai tikty, mat juo- vieni taip ir kiti labai raudoni nuo pralieto darbininkų kraujo, o spal- vos vienodumas daug ką roiškia.

PATRIOTAI

Š. m. sausio 12 d. Rytojaus 2 nume- ryje komunistai pasisako, kad dabar- tiniu laiku Lietuvos nepriklausomybe rūpinasi tik jie. Prisirišimą prie savo krašto ir jo branginimą mes ger- biame pas kiekvieną, bet toks stai- gus komunistų sutautėjimas mus labai stobina. Kiek mums yra žinoma komi- sty programa yra priešinga tautišku- mui ir iki šiol apie jos pakeitimą nieko negirdėjome. Tie patys lietu- viškieji komunistai iki šiolei dūsa- vo del Rusijos o Rytosius patarinėjo- lietuviams Argentinoje atsisakyti nuo Lietuvos ir kas tik gali priimti Ar- gentinos pilietybę. Tad iš kur toks staigus atsivertimas? Atsakymas la- bai paprastas. Pasirodžius Baisui ku- ris stengiasi sujungti lietuvius į vieną tautišką šeimyną, kurioje galė- tumė ištiesti vieni kitiems brolišką pagelbos ranką, komunistai pamatė, kad lietuvių tarpe išgama mažai, to- del prisidengė tautiškumo kauke, kad tik prisimeilinus lietuviams. Mat jie visuomet taikosi prie aplinkybių.

KORESPONDENCIJOS

VIETOS ŽINIŲ

ATSTOVO ATŠILANKYMAS

MONTEVIDEO. R. O. U. Neseniai čia lankėsi p. Jasiukynas iš Buenos Airos, kuris su pasišventimu dirba prie "Bal- so" liuosu nuo darbo laiku ir jokio atlyginimo už tai negaudamas, knip- ir visi kiti "Balso" darbininkai. Pa- sikalbėjimuose ir pasipažinimuose pa- darė labai malonus įspūdžio vietini- niu inteligentiškų darbininkų tarpe. Čia esanti Ukmėrgės gimnazijos auk- lėtinis Kapočius ir Telsių gimn. aukl. Klevinskas ir kiti inteligentiški dar- bininkai yra pasiryžę dažnai rašinė- ti žinias visų gerbiavam savaitraš- čiai "Balsui", kurį manome su laiku matyti dažniau išeinančiu arba dar labiau padidintą. Atstovas maloniai buvo pakviestas apsilankyti pas Dr. Vi- partą.

Viename pasikalbėjime atstovas ta- po sekandai užklaustas:

-Pas mus plačiai kalbama, kad bol- ševikiško "Rytojaus" iš lietuvių dar- bininkų surenkami pinigai eina tik ant poperosų lietuvių darbininkų gy- venimo drumstėjams, o visas kitas lė- šas jie gauna iš užsienių nuo Lietu- vos nepriklausomybės priešų. O antra- ar teisybė, kad komunistų išdininkas drg. Venckūnas, kol "Rytojaus" nebuvo, buvo biednas žmogus, o pradėjus leis- ti laikraštį ir rinkti aukas išdinin- kas sau privatų namą pradėjo statyti.

-Mano atsilankymo tikslas susipa- žinti su Montevideo lietuviams ir jų veikėjais. Aš apie rytojiečių nieko neminėju, nors tos kalbos, kaip jus klausiate, girdimos ir Buenos Aires, - maloniai paašikino "Balso" atsto- vas p. Jasiukynas.

Tiek tuom tarpu iš mūsų padangės. ARTIGAS.

PATENKINTI "BALSU"

CORDOBA. Pasibaugus kosiečiai nuvy- kau į Kordobą paieškoti darbo mieste. Užėjus pas draugą jis man tuojau pa- sigyrė, kad Argentinos lietuviai su- silaukė rimto savo laikraščio ir pa- rodė man 6 numerį "Balso", kurį jis esąs užsiprenumeravęs.

Perskeičius jį nuo pradžios iki galui pamaciau, kad tik šitoks laik- raštis kaip "Balsas" gali tinkamiaus-iai patarnauti visiems lietuviams, nes aiškiai matosi, kad jam nerūpi nė viena partija, bet tik lietuvių gerovė šiame krašte. Todėl kiekvie- nus Argentinos lietuvius šį vienin- tėlį mūs lietuvių ginėjų ir patarėjų visokiais būdais remti. Te neatsiran- da nė vieno lietuvių mūsų tarpe, ku- ris neskaitytų "Balso". Garbė tiems kurie sugebėjo išleisti tokį laikra- štį. Dirbkite, broliai, su dar dides- niu pasišventimu, o tautiečiai kiek galėdami jus parems.

Vėliau draugas man paašikino, kad pirmesniuose "Balso" numeriuose buvo iškelta rimtų lietuviams rūpinių klausimų apie darbus ir t. t. ir kad iš tilpusių laikraštyje padėkos lai- škų jis sužinojęs, kad "Balsą" lei- džianti D-ja "Lietuva" padoda savo nariams patekti į geresnius darbus.

Čia, Kordoboj, su darbais taip pat sunkoka, taigi ar ne geriau pa- daryty vietinės lietuvių organizaci- jos, kad mestų partines rietonas, o pasakty buonosairišką "Lietuvą" ir visas savo jėgas nukreiptų tautiečių padėties pagerinimui.

Skaitęs.

Nuo Rod.: Jei vietinės lietuvių organizacijos negali išbristi iš šei- mynių rietonų, žmonėms, kurioms rū- pi darby klausimas, patariame steig- ti "Lietuvos" skyrius. Iš centro vi- suomet bus suteikta reklamų nuro- dymų.

DAUG ARGENTINOS MIESTELIŲ NUKENTĖJO NUO CIKLONO (VIESULOS)

Pilar, (Bs. As.) Šį mažą miestelį ištiko didelė nelaimė; užėjo didelė audra kuri suardė visiškai daugybę namų, sunaikino daugybę turto ir su- žeidė virė 29 asmenų. Daug žmonių paliko be pastogės. Miestelio griuvė- siai turi labai liudną išvaizdą. Iš Buenos Aires ir kitų vietų teikiama pagelba maistu, drabužiais ir kitais daiktais.

Buenos Aires. Per miestelius Azul ir Loberia pralėkė didelė audra ku- ri suardė Azul m. 17 namų ir sužei- dė 5 asmenis, Loberijoje gi suardė keletą namų ir vieną asmenį užmušė. Padaryta daug materialių nuostolių. Micaela Cascallores. (Buenos As.) Per šį miestelį praužusi audra suar- dė daug namų. Nuostolių pridaryta gana daug, žmonių aukų nebuvo.

Los Sargentos. (Córdoba) Šiame miestely audra pridarė daug nuosto- lių. Yra daug sužeistų.

Tres Arroyos. Praužusi pro šį mio- stelį didelė audra pridarė daug nuo- stolių sugriaudama daugybę namų. Yra daug sužeistų ir užmuštų.

NAUJAS SOCIALISTŲ CENTRAS

Isteigta naujas nepriklausomų so- cialistų centras kurio raštinė ran- dasi gatvėje Mėjiko 2070.

DARBININKŲ LAIMĖJIMAS

Gatvėje Canñang numeris 960, ran- dasi audimo fabrikas kuriame dirba apie 150 darbininkų, daugumoje mote- rys. Šiame fabrike, kaip ir daugumo- je kitų, darbo sąlygos kaip mora- liu taip ir ekonominiu žvilgsniu yra labai sunkios.

Nepaisant, kad atlyginimas už darbą begalo mažas 2.50 į dieną, ka- patėjų elgėsis su darbininkais než- moniškas.

Šio mėnesio 12 dieną, be jokios priežasties buvo du darbininkai at- loisti nuo darbo. Po tokio nemal- naus įvykio darbininkai subruzdė ir paskelbė stroiką prašydami grąžinti atloistuosius. Po pusdionio tie du atloistioji darbininkai buvo vėl priimti. Pasidrąsine darbininkai pirmuoju savo laimėjimu, vien juone pasitenkino ir paruošė rimtą reika- lavimą pakėlimui algos (atlyginimo) visiems darbininkams, įteikė jį dar- baviams, kuris buvo taip pat paten- kintas.

Tai mat ką roiškia organizuotai voikti.

PASISKOLINĖS PASISLĖPĖ

Šių metų sausio mėn. 7 dieną J. Pagiry, buvęs F. Misslerio kontoros tarnautojas, išėjęs iš namų daugiau nebegrižo. Vėliaus paašikėjo, kad jis prisidaręs daugybę skolų pasno- kurias įstaigas ir asmenis ir nega- lėdamas jas grąžinti, pasislėpė.

Šiuo laiku jis bastosi po Bue- nos Aires ir prašinėjo pas sutin- kumus pažįstamus paskolinti pinigų, sakydamas, kad atostogose esąs.

Patartina tautiečiams būti at- sargesniems su panašiais ponaičiais ir neskolinti sunkiai uždirtų pi- nigų.

GAISRAS LAIVE

Šio mėn. 13 d. jūrų transporto lai- vo "Cordoba", stovindame naujame uoste buvo kilęs gaisras, kurį vienok komandai pasisokė užgesinti laike 20 minučių. Nuostolių padaryta mažiau- nogu dviejų šimtų pesų sumai.

MOKYKINĖS VIETINĖS KALBOS

(Septinta pamoka)

Las Estaciones del año

El año tiene cuatro estaciones, a saber la primavera, el verano, el otoño y el invierno. Cada una de estas estaciones comprende tres meses. La primavera es la más hermosa de las estaciones; principia a fines de septiembre, cuando los días son igual duración que las noches. Es la estación de las flores. El verano principia a fines de diciembre, cuando ya los días son largos y las noches cortas. El calor aumenta y es frecuente mente molesta. El otoño es la estación de los frutos, principia a fines de marzo. Los días acortan en esta época y las noches van siendo cada vez más largas. La última de las cuatro estaciones se llama invierno. Los días son entonces cortos y las noches largas.

(Vertimas)

Metų dalys

Metai turi keturias dalis, kaip antai, pavasaris, vasara, ruduo ir žiema. Kiekviena iš šių metų dalių susideda iš trijų mėnesių. Pavasaris yra gražiausias iš visų metų dalių; prasideda rugsejo gale kuomet dienos esti lygios ilgumė su naktimis. Yra gėlių metų dalis. Vasara prasideda gruodžio gale, kuomet jau dienos esti ilgos ir naktys trumpos. Karštis didėja ir dažnai esti varginantis. Ruduo yra vaisių metų dalis, prasideda kovo gale. Dienos šituo laiku trumpėja ir naktys kas kartą darosi ilgesnės. Paskutinė iš keturių metų dalių vadinasi žiema. Dienos tada esti trumpos ir naktys ilgos.

Atsikeliant.

Levantase Vd.!
Que sueño tiene Vd.
Dejame dormir.
Es demasiado temprano para levantarse.
Demasiado temprano?
Si, demasiado temprano.
Sabo Vd. que hora es?
No puedo ser tarde.
Las cinco, si acaso.
No creía que era tan tarde.
Me voy a levantar ahora mismo.
Vístase pronto ya debias estar en la fabrica a esta hora.

Kelkis tamsta!
Tamsta osi mieguistas.
Loisk man miegoti.
Keltis dar peranksti.
Peranksti?
Taip peranksti.
Ar žinai tamsta kelinta valanda.
Negali būt vėlu.
Gali būt ponkis(Valandos).
Nomaniau, kad buvo taip vėlu.
Aš keliuosi tuč tuojau.
Jau turėjai būti fabrike šia valanda, ronkis greičiau

Būdyvardžiai

Table with 6 columns: Rašosi, Tariasi, Rašosi, Tariasi, Rašosi, Tariasi. Rows include words like Débil, Delgado, Dulce, Duro, Enfadado, Enfermizo, Exacto, Extraño, Fácil, Feo, Feroz, Flaco, Frandulento, Loco, Nuevo, Pequeño.

Skaitlinės

Table with 2 columns: Rašosi, Tariasi. Rows include Ciento uno, Ciento dos etc., Mil, Dos mil, Cien mil, Un millon, Dos millones.

INFORMACIONES

Vietos valdžios įstaigos, su kuriomis lietuviams tenka turėti ryšius:
Departamento de Policia, Moreno 1755, išduoda Cedula de Identidad ir Certificados de Buena Conducta.
Departamento de Trabajo, Córdoba 1470, riša nesusipratimus darbininkų su darbdaviais.
Asistencia Publica, Esmeralda 66, nemokama medicinos pagalba, sveikatos patikrinimas ir gydymas. Be to čia išduodami sveikatos liudymai gavimui darbo.

VISI SKAITYKITE "BALSA"

PINIGŲ KURSAS

Table with 3 columns: Perka, Parduoda, Kursas. Rows include 100 vokiečių markų, 100.000 reisų Braz., 100 dol. Šv. Valst., 100 pesų Uragn., 100 frankų francūzų, 1 sv. sterl. anglų, 100 guldenų olandų, 100 frankų belgų, 100 dol. Kanados, 100 pesetų ispanų, 100 zlotų lonkų, 100 kronų austrų, 100 pes. Chilo., 100 kronų danų, 100 " šokos, 100 lirų italų.

F. Missler advertisement with ship illustration, contact info for Buenos Aires and San Martín 666, and details about telegrams.

LIETUVIŠKŲ KNYGŲ AGENTŪRA ARGENTINOJE advertisement listing book prices and agent details.

BALSO RĖMĖJAI advertisement listing names of donors and amounts.

NAUJAI ATVAŽIAVUSIEJI LIETUVIAI advertisement listing names of newly arrived Lithuanians.

LIETUVIŲ DRAUGIJOS BUENOS AIRES advertisement listing names of members and contact info.

PRANEŠIMAI advertisement from Lietuvos Konsulatas regarding registration and consular services.

Advertisement for 'Lietuva' organization, mentioning a drama troupe and artistic activities.

Advertisement for 'Lietuva' Valdyba, discussing financial matters and membership.

PAŠTO IR KELEIVIŲ LAIVŲ JUDĖJIMAS advertisement listing shipping schedules to various ports.

Red. Atsakymai advertisement providing contact info for editorial responses.